

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2001 M. KOVO 14 D. NUTARIMO NR. 291 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. KOVO 24 D. NUTARIMO NR. 330 „DĖL MINISTERAMS PAVEDAMŲ VALDYMO SRIČIŲ“ PAKEITIMO“, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. SPALIO 20 D. NUTARIMO NR. 1517 „DĖL ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ“ PAKEITIMO“, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. GRUODŽIO 12 D. NUTARIMO NR. 1286 „DĖL VALSTYBĖS TARNYBOS DEPARTAMENTO STATUSO IR PAVADINIMO KEITIMO“ PAKEITIMO“, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. BALANDŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 358 „DĖL MINISTERIJŲ, LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS, VYRIAUSYBĖS ĮSTAIGŲ IR ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ, KITŲ VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ SĄRAŠO PAGAL GRUPES PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTŲ (TOLIAU KARTU – PROJEKTAI)
(TAP-22-1516-1520; TAIS NR. 22-10825(2), 22-10830(2), 22-10829(2), 22-10828(2), 22-10831(2))

2022-09-22 Nr. NV-2717

Vilnius

Projektų rengėja – Vidaus reikalų ministerija.

Projektų tikslas. Priimti sprendimus, susijusius su Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos transformacija į Viešojo valdymo agentūrą (pavadinimo keitimas, pavedamos naujos funkcijos).

Dabartinė situacija. Vidaus reikalų ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1V-983 „Dėl Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“ nustatyta, kad Valstybės tarnybos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) yra įstaiga prie Vidaus reikalų ministerijos, kurios paskirtis – įgyvendinti valstybės politiką valstybės tarnybos srityje ir aptarnauti šios politikos formavimą ir įgyvendinimą. Pagrindinės Departamento funkcijos yra centralizuotai organizuoti konkursus į įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų bei atrankas į pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas; analizuoti užsienio valstybių patirtį valstybės tarnybos, žmoniškųjų išteklių valdymo klausimais ir teikti pasiūlymus žmoniškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje tobulinimo klausimais; teikti metodinę pagalbą valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo; atlikti kitas, Valstybės tarnybos įstatymu Vyriausybės įgaliotai įstaigai pavestas, funkcijas ir veiksmus.

2019 m. sausio 1 d. Valstybės tarnybos departamento statusas buvo pakeistas iš Vyriausybės įstaigos į įstaigą prie Vidaus reikalų ministerijos.

Vidaus reikalų ministerija šiuo metu atlieka ministerijai nebūdingą valstybės politikos įgyvendinimo funkciją – Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos (PASIS) tvarkymas, taip pat politikos formavimo aptarnavimo požymių turinčią informacinio aprūpinimo funkciją – duomenų apie šalyje veikiančias viešąsias įstaigas, įskaitant ir viešąsias įstaigas, kurių dalininkė (savininkė) yra valstybė ir (ar) savivaldybė, rinkimas ir kaupimas bei duomenų apie administracines ir viešąsias paslaugas, šių paslaugų stebėsenos rodiklius ir teikėjus sisteminimas.

Projektų esmė. Projektai siūloma nuo 2023 m. sausio 1 d.:

- pakeisti Vidaus reikalų ministerijos nuostatus: atsisakoma veiklų, susijusių su duomenų apie šalyje veikiančias viešąsias įstaigas, įskaitant ir viešąsias įstaigas, kurių savininkė

(dalininkė) yra valstybė ir (ar) savivaldybė, rinkimu ir sisteminiu, taip pat duomenų apie administracines ir viešąsias paslaugas, šių paslaugų stebėsenos rodiklius ir teikėjus sisteminiu (šias veiklas vykdydys Viešojo valdymo agentūra). Be to, Vidaus reikalų ministerijos nuostatus siekiama atnaujinti atsižvelgiant į Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijos nuostatų rengimo rekomendacijas, patvirtintas vidaus reikalų ministro 2007 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1V-15 (2020 m. gegužės 19 d. įsakymo Nr. 1V-478 redakcija);

- patikslinti vidaus reikalų ministrui priskirtas valdymo sritis: atsisakoma viešojo saugumo valdymo srities detalizavimo, kuris nėra baigtinis, o nurodytos trys tarpusavyje nesusijusios valdymo sritys (viešasis administravimas, viešosios įstaigos ir elektroninė atpažintis) išskiriamos į atskirus papunkčius;
- pakeisti Departamento pavadinimą į Viešojo valdymo agentūrą prie Vidaus reikalų ministerijos.

Viešojo valdymo agentūra užtikrins Vidaus reikalų ministerijos, kaip politikos formuotojos, visapusišką informacinį aprūpinimą: rinktų ir sistemintų informaciją apie viešojo sektoriaus pokyčius, atliktų biudžetinių ir viešųjų įstaigų, kuriose dalyvauja valstybė ar savivaldybės, valdysenos, šalyje teikiamų administracinių ir viešųjų paslaugų kokybės, prieinamumo ir pasiekiamumo, taip pat kokybės vadybos, projekcinio ir procesinio valdymo metodų taikymo viešajame sektoriuje stebėseną ir pan., taip pat vykdytų gerosios praktikos sklaidą ir metodinės pagalbos teikimą. Viešojo valdymo agentūrai būtų perduota Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos (PASIS) tvarkymo funkcija, taip pat duomenų apie šalyje veikiančias viešąsias įstaigas, įskaitant ir viešąsias įstaigas, kurių dalininkė (savininkė) yra valstybė ir (ar) savivaldybė, rinkimas ir kaupimas bei duomenų apie administracines ir viešąsias paslaugas, šių paslaugų stebėsenos rodiklius ir teikėjus sisteminimas.

Finansinis poveikis. Viešojo valdymo agentūros steigimui ir išlaikymui reikalingas papildomas lėšų poreikis 2023 m. sudaro 1 145 tūkst. Eur, iš jų: 700 tūkst. Eur – darbo užmokesčiui (aukštesniam pareiginės algos koeficientui taikyti, naujoms pareigybėms steigti), 445 tūkst. Eur – išeitinėms išmokoms darbuotojams ir darbo vietų įrengimui ir įrengimo pagerinimui. 2024–2025 m. išlieka papildomų lėšų poreikis po 700 tūkst. Eur kasmet darbo užmokesčiui, siekiant išlaikyti naujai įsteigtas pareigybes ir padidinto pareiginės algos koeficiento taikymą.

Derinimas. Projektai buvo pateikti derinti suinteresuotoms institucijoms: Aplinkos ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Energetikos ministerijai, Finansų ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Kultūros ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Teisingumo ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai ir Žemės ūkio ministerijai (pridedama derinimo pažyma dėl Aplinkos ministerijos siūlymo įtraukti jos valdymo srities pakeitimus į teikiamus projektus). Teikiami Projektai patikslinti ir papildyti pagal Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktas pastabas bei pasiūlymus. Projektai ir suinteresuotų institucijų pastabų įvertinimas papildomai suderintas su išvadų rengėjais darbo tvarka.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom. Projektai susiję su Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 9.1.1 veiksmu „priimti Vyriausybės sprendimą dėl viešojo sektoriaus institucinės sąrangos (institucijų tinklo) ir viešojo valdymo procesų tobulinimo, įskaitant administracinės gebos stiprinimą per viešąją politiką įgyvendinančias agentūras, ir viešojo valdymo funkcijų peržiūros plano patvirtinimą“.

Dalykinio vertinimo išvada. Atkreiptinas dėmesys, kad Aplinkos ministerija, derinimo su suinteresuotomis institucijomis metu pateikė pasiūlymą Vidaus reikalų ministerijai įtraukti į projektus (į Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimus Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ ir 2010 m. spalio 20 d. Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“) nuostatas, susijusias su žemės tvarkymo srities politikos formavimo perdavimu iš Žemės ūkio ministerijos Aplinkos ministerijai, taip pat Nacionalinės žemės tarnybos pavaldumo keitimu (pagal 2022 m. birželio 30 d. Seime priimtą

Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1311), kurios turėtų įsigalioti 2023 m. sausio 4 d. Siekdami teisėkūros ekonomiškumo, siūlome įtraukti į projektus Aplinkos ministerijos siūlymus.

Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijos nuostatų rengimo rekomendacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1V-15 numato, kad ministerijų nuostatuose funkcijų visuma turi kuo tiksliau ir išsamiau apibrėžti institucijos kompetenciją, taip pat rekomenduojama, kad neturi būti perkeliamos įstatymuose, reglamentuojančiuose ministrams pavestas valdymo sritis, institucijai nustatytos funkcijos, tačiau turi būti pateikiamos blanketinės nuorodos į tuos įstatymus. Atsižvelgiant į tai, projekte, keičiančiame Vidaus reikalų ministerijos nuostatus, pateikiamos nuorodos į konkrečių įstatymų straipsnius ar jos dalis, atsisakoma konkrečių funkcijų įvardijimo nuostatuose, kas sąlygoja, kad pasikeitus kažkuriam iš minimų įstatymų reikės tikslinti ir Vidaus reikalų ministerijos nuostatus (pavyzdžiui, nuoroda į Valstybės tarnybos įstatymo 52 straipsnio 3 dalį bus nebeaktuali priėmus šiuo metu rengiamą Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimą; projekte pateikiama nuoroda į Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 4 straipsnio 1 dalį nebeatitiks šio straipsnio redakcijos, 2023 m. liepos 1 d. įsigaliojus 2022 m. birželio 30 d. priimtiems minėto įstatymo pakeitimams, todėl iki šios datos Vidaus reikalų ministerijos nuostatai, kurie, kaip siūloma, įsigalios 2023 m. sausio 1 d., turėtų būti vėl keičiami), be to, tokiu atveju nuostatai nebeatliepia savo paskirties – tiksliai ir išsamiai apibrėžti institucijos kompetenciją. Siūlytume projektą papildomai įvertinti teisėkūros ekonomiškumo ir teisės aiškumo aspektais.

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Vyriausybės įstatymu – ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš valstybės biudžeto. Atsižvelgiant į tai diskutuotina projekto, keičiančio Vidaus reikalų ministerijos nuostatus, 43 punkte įrašyta nuostata, kad Vidaus reikalų ministerijos veiklai finansuoti gali būti naudojamos piniginės lėšos, gautos Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka.

Siūlome kartu su projektais Vyriausybei pateikti Vyriausybės protokolinio sprendimo projektą, kuriuo būtų pavedama Vidaus reikalų ministerijai parengti Vyriausybės sprendimo projektą dėl Viešojo valdymo agentūros prie Vidaus reikalų ministerijos statuso pakeitimo įsigaliojus šiuo metu Vyriausybėje svarstomam Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektui.

Siūlome įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. rugsėjo 16 d. išvadoje Nr. NV-2672 pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir projektus svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė